

کلام

ویراگ علی فقیر

مرتب :

فقیر سید عبادت علی شاہ

ڪلام ویراڳ علي فقیر

زیر نگرانی: فقیر سید سخاوت علي شاہ بخاری
(سجادہ نشین درگاہ جہانپور شریف)

سہیٔیندڙ: فقیر سید عبادت علي شاہ
درگاہ عالیہ جہانپور شریف

ڪتاب جو نالو:	ڪلام ويراڳ علي فقير
صنف:	شاعري
زير نگراني:	فقير سيد سخاوت، علي شاه بخاري
سهيڙيندڙ:	فقير سيد عبادت علي شاه
چاپو:	پهرين ڀيرو
چاپي جو سال:	2020ع
ڪمپوزنگ:	شيردل اعواڙ 03133413659
ٽائٽل:	سهيل شيخ
چپائيندڙ:	انور سائين يادگار ڪميٽي جهانپور شريف
چپيندڙ:	ماء پبليڪشن سکر
قيمت:	200 روپيا

ڪتاب ملڻ جا هنڌ: انور حضور گفٽ سينٽر جهانپور شريف - ملنگ سائين جنرل اسٽور
جهانپور شريف - تاج بڪ اسٽور جهانپور شريف - ڪنگ پن ڪتاب ميلو پريس ڪلب
حيدرآباد - سنڌي لينگويج اٿارٽي، حيدرآباد - رابيل ڪتاب گهر، لاڙڪاڻو - نيشنل بڪ
اسٽور پنج گلو خيرپور - عزيز ڪتاب گهر، بئراج روڊ سکر - ناولٽي بڪ اسٽور ميرپور ماٿيلو.

ٻه اکر

مستتر ۾ پڙهندڙ حضرات جيئن ته پهريان ڪافي رسالا جنهن ۾ انور سائين جو رسالو ٿي ايڊيشن، حضورڻ سائين جو رسالو ۽ ٻيا ڪيترائي صوفي درويشن جا رسالا مهين پنهنجي رياضت کي عبادت سمجهي ڇپرايا آهن. هاڻي هي ننڍڙو مجموعو ”ڪلام ويراڳ علي فقير“ ڇپرائي رهيو آهيان. ڇو جو مون کي اڄ کان 25 سال پهريان بابا سائين ملنگ سرڪار جن فقير جا ڪلام ڪنڌڪوٽ جي فقراءَ کان آندا هئا ۽ چيائون ته ويراڳ علي فقير درويش فقير آهي ڪمال جي شاعري ڪئي اٿس هن جو ڪلام ڇپرائي ڏينداسون فرض سمجهي هي نئون ايڊيشن نالي ”ويراڳ علي فقير جو ڪلام“ ڇپرائي رهيا آهيون جيئن پڙهندڙ حضرات فقير جي شاعري مان لاپ حاصل ڪري سگهن. هن مجموعي ۾ مون سان خاص ڪري تياري ۾ مدد ڪئي ممتاز بخاري، فقير اسلام، غلام علي فقير چاچڙ، قنبر غلام ياسين فقير جنهن لاءِ دلي طرح دعاگو آهيان.

تعارف

سنڌ ڌرتي تي ڪيترائي اولياءُ الله، عالم دين ۽ صوفي درويش ٿي گذريا آهن جن انسان ذات کي اسلامي تعليم، پيار، محبت ۽ انسانيت جو درس ڏنو ۽ پنهنجي شاعري وسيلي حقيقت عشق الاهي جو پيغام عام ڪيو آهي. انهن درويش بزرگن مان سنڌ جي شهر ڪنڌڪوٽ سان تعلق رکندڙ صوفي ويراڳ علي فقير گولو به هڪ آهي، جنهن جي شاعري ڪمال درجي جي آهي. پنجنن پاڪ جي شان ۾ نوحه، قصيده، ڪافيون ۽ پنهنجي مرشد جي شان ۾ شاعري به ڪئي اٿس. شاعري عشق مجاز، هم اوست عشق حقيقي تي ٻڌل آهي. ويراڳ علي فقير جو اصل نالو محمد عظيم خان گولو ولد ڪريم بخش خان هو. 1914ع ۾ ڳوٺ راڄو خان محمداڻي لڳ حيدر شاهه ڍورو، خير شاهه ڪنڌڪوٽ ۾ پيدا ٿيو. ڪريم بخش خان گولو کي چار فرزند هئا، هي ڀائرن ۾ سڀ کان ننڍو چوٿين نمبر تي هيو. هن کان وڏو ڀاءُ ذلي خان گولو جنهن کي پروانو فقير به سڏيندا هئا. ٻئي ڀائر جڏهن وڏا ٿيا جواني ۾ درگاهه جهانپور شريف ضلع گهوٽڪي جي مشهور صوفي بزرگ فقير سيد انور علي شاهه بخاري جن جا طالب ۽ مريد ٿيا. سائين جن هنن کي فقراءِ ۾ ويراڳ علي فقير ۽ پروانو فقير سڏيندا هئا ۽ پوءِ ان نالي سان مشهور ٿي ويا. ويراڳ علي فقير ظاهري تعليم ته گهٽ پڙهيو مگر اسلامي تعليم قرآن شريف کان علاوه شريعت جا ڪتاب مطلب ته وڏي ڄاڻ رکندڙ هو.

ويراڳ علي فقير تمام سريلي آواز ۾ صوفيانہ ڪلام
ڳائيندو هو. هن جو آواز سٺو فرد هيو.
ويراڳ علي جو هي بيت پنهنجي مرشد جي شان ۾ چيل آهي:

شان سيد تنهنجو اعليٰ، جهانپور وارا سائين
صورت جو سردار هادي انور مير امام

شادي ۽ اولاد:

ويراڳ علي فقير پنهنجي گولو قبيلي مان شادي ڪيائين
جنهن مان ٽي پٽ ۽ پنج نياڻين جو اولاد ٿيو. ويراڳ علي فقير جا ٻه
چار پنج طالب ۽ مريد ٿيا جنهن مان ڪجهه جو تعلق پنجاب مان ۽
باقي پنهنجي ئي ذات مان آهن.

وصال ۽ آخري آرام گاه:

فقير سائين کي ڪن ۾ زخم ٿي پيو ۽ اهو زخم وصال جو
سبب بڻيو ۽ بهانو جڙيو. ويراڳ علي فقير وصال کان ست ڏينهن
پهريان پنهنجي لاءِ ڪفن وٺي آيو ۽ گهر وارن ۽ فقراءَ کي چيائين ته
منهنجو تائيم هاڻي پورو ٿئي پيو. اربع تي آءٌ هي جهان ڇڏيندس.
ڪفن به وٺي آيو آهيان ۽ ساريون ننگر لاءِ چار پوريون به وٺي آيو
آهيان، ٿيو به ائين ئي 1974ع ۾ وصال ڪيائين.

فقير جي آخري آرامگاه ڪنڌڪوٽ شهر جي عيدگاه لڳ،
سائين انور پاڪ جي آستاني ۾، قبرستان لڳ آهي.

ٿل: شان سيد تنهنجو اعليٰ، جهانپور والا.

1. صلوٰۃ الله آپ اکيندا، خاص خدا رب تعاليٰ.
2. ساڏي ڪارڻ آيا ڪامل، ڪرڪي ڪوه ڪشالا.
3. اول آخر دو جڳ دائر، ظاهر باطن بالا.
4. ”ويراڳ علي“ ٽون ساقيءَ ڏيون، پاڪ پريمي پيالا.

ٲل: شاه مست قلندر، سلطان مولا،
بیحد بلند هی، از شان مولا.

1. اول احد اعلیٰ، شفا شان آخر،
باطن بشرین، با ذوق ظاهر،
تیری سام سائل، دربان مولا.

2. بالا برهه وچ، بیدار تیوان،
تیری پاک تصویر، توحید نیوان،
لاتقنتو من الرحمت الله، احسان مولا.

3. تیری خدائی، تر خود خدائی،
جٲان پال پالی، سو باب کائی،
نیھی نات نادر، نیشان مولا.

4. دم غم شهنشاه، گولی گداگر،
”ویراگ“ ویساه، منگدا تیری در،
تنگی پال ننگدار، دیوی دان مولا.

ٿل: وليلة القدر دا، سامان ايسا ايسا،
حسنات هاشمي سر، سلطان ايسا ايسا.

1. معراج مٿج مٿلا، دربار عرش اعلى،
دست نبي برادر، ولايت ولي وسيلا،
من كنت علم اصيلا، ايمان ايسا ايسا.

2. جامي رضا حسن، سر صاحب هريا حسن ڪا،
حسين شاهه ڪربل، آيا بهادر بن ڪا،
اسلام ڪي امن ڪا، اشيان ايسا ايسا.

3. قيديان نال قيدي، گهن ڪي مهار چليا،
غم نوش ياد برسر، باري ني بار جهليا،
صابر اسير چليا، غم خوان ايسا ايسا.

4. هر علم محمد باقر، بحرین صادق جعفر،
تابع رضا اسيري، موسیٰ کاظم سرور،
عالي امام رهبر، شکران ايسا ايسا.

5. سخي علي موسیٰ رضا، هادي حسن بحرڪي،
طاقت تمام هر دل، تقی نقی اطهرڪي،
فياض ڪل فقرڪي، مهربان ايسا ايسا.

6. حُسنِ حُسينِ اصغر، گوشتي جگر علي دي،
مطلوبِ ملڪ مهدي، آخر قدم گُلي دي،
مظهر سخي جلي دي، نيشانِ ايسا ايسا.

7. دامنِ ڪي لاڄ لیتا، تيري پناه پرور،
”پراڳ“ بانصيب، مهر و نگاهِ انور،
درسن بروز سرور، احسانِ ايسا ايسا.

ٲل: نیزي قدم عدم سي، هسوار مؤج کربل،
انجام تها ازل کا، اظهر موج کربل.

1. سوره سچار آون، سرشاد حمد ګاون،
میدان بن ملهاون، مهندار مؤج کربل.

2. میثاق مند موالی، اعلی اثر کمالی،
شهداء شوق عالی، آثار مؤج کربل.

3. فوجان فقیر کرکی، عاشق ازل امر کی،
صدمین ستم صبر کی، صد بار مؤج کربل.

4. مرجان دو بحر کی، لچ پال لعل ګهر کی،
عالی نصب قدر کی، سردار مؤج کربل.

5. حاکم حقیقت حالی، محبوب ملک والی،
چالی عجب نرالی، سرکار مؤج کربل.

6. مردان شیر غازی، پروان شه پروازی،
سر ناطق نور نیازی، نروار مؤج کربل.

7. يڪ لڪ سوا پيغمبر، همسر نه بن حيدر،
صابر سچار سرور، اقرار موج ڪربل.

8. باطن ظهور زل زل، غم شجر بحر بلڪل،
جذبات گريئا جزڪل، غم جار موج ڪربل.

9. قيد ڪشالي ٿيوڻ، بيمار نال نيوڻ،
پرڄام صبر پيوڻ، غم بار موج ڪربل.

10. ”ويراڳ“ در گدا هئي، سهڻا سخي صدا هئي،
مقصود يئي مدا هي، ديدار موج ڪربل.

ٿل: شرفين با شرف ٿا، اظهر عظيم ڪا،

الحمد تا وناس، ختم الكلير ڪا.

1. اولين اصل انور، شبر و شبير حيدر،

آدم اتي ڪملا، زيري قدم امير ڪا.

2. لائق شرف نبوت، لک دي سوا امامت،

هادي حسن هدايت، هر دل حلير ڪا.

3. اظهر علي غضنفر، ابل بشر در حيدر،

مشرق مغرب مظهر، قادر قديم ڪا.

4. قلزم قدم قرار، دونون جهان سرداري،

لولاڪ تاج داري، عالم رحيم ڪا.

5. دوازده امام اڪمل، حقدار حسين افضل،

آزار عين درمل، خاصل خصيم ڪا.

6. دم حال پال خيالي، اڪبر عظيم عالي،

اسباب هر لچ پالي، بسم الڪريم ڪا.

7. گلزار گل نبوت، همدم اسم حكايت،

فائق فقير فياضت، اوقات بلا ميم ڪا.

8. تان قيام قربداري، زير قدم قرارِي،

”ويراڳ“ در سو نظاري، بادم سليم ڪا.

ٿل: آيا حيدر آيا حيدر، نبي بلایا آيا،
اسد الاهي شير بهادر، آکي علم اڏايا.

1. بيرالم وچ احد بدر وچ، خندق بربر خيبر دي وچ،
لرزا هويالشکر دي وچ، منکر کو مار منايا.

2. سرور ني خود خاص پکارا، علي علي کر نعرا،
تو بن ويرڻ پاک پيارا، کسي فتح نه پايا.

3. بجلي بيمثل جهلکارا، صفدر سيف چلا چمکارا،
خيبر خوب اڏاکر سارا، مرهب مار مکايا.

4. سوکا يار کھانا سرور، اوکا بار اڻانا برسر،
وارث وير نبي دا حيدر، واه واه کر وکايا.

5. ”ويراڳ“ علي دا بردا هئي، خادم سگ حيدر دا هئي،
سخي علي دي در دا هئي، داتا داون لاي.

ٿل: شهنشاهه لڄ پال، نر هي هين
همدم تر همراه.

1. بي نصيبان خاص نصيبي،
بي راهان خود راه.

2. تيڙي پاڇهون اور نه ڪائي،
والي وارث واه.

3. ڪرم هميشه پال مهر دي،
هووي نظر نگاه.

4. طلب توحيد اتر عنايت،
هووي صورت ساه.

5. ڄاڻ سڃاڻ ”ويراڳ“ وسيل،
ڪافي عين الله.

ٿل: شاهه مردان شير يزدان، نال نبي هموار بي،
ناد علي دير نه لاوي، دلدل دا هسوار بي.

1. عين الف دا باب هڪوئي، ڄاڻن سالڪ سمجهن ڪوئي،
لام الف دا مطلب سوئي، پيئون نبي يار بي.

2. علي نبي ڪو هر دم جانو، نبي ڪو منٿا علي مانو،
من ڪنت قدسي قول پچانو، فرمايا سردار بي.

3. افضل شان علي دا اعلى، ساقىءَ ڪونثر جنت
والا،

وه تپهيرا شان نرالا، اسدالله ”انوار“ بي.

4. علي مدد سرور دا آڪون، خندق بربر خيبر آون،
احد بدر وچ حيدر آڪون، ڪفر اتي قهار بي.

5. هر دي مشڪل معاف ڪريندا، بيواهان ڪون گل ڇا لائيندا،
ابو تراب دا نام سڏيندا، مظهر دا مختيار بي.

6. من غلام گداگر دردا، داون گير شبير شبر دا،
”ويراڳ علي“ هئي بردا، علي سخي سرڪار بي.

ٿل: رتبو الله ڪيو افضل، داتا شبير جو،
ڪربل جي مير جو.

1. پروان ٿي شهنشاهه، شمع شتاب تي
آيا آڙاهه تي،
شان شهادت شاهي، دو جڳ جي پير جو.

2. محبوب گهوت قاسم، سيد نه سيڄ ماڻي،
روئي سائنڻ نماڻي،
داستان درد دل ۾، بنري ظهير جو.

3. صورت ڪمال سرور، محبوب جي مثل جا،
سهڻي گلاب گل جا،
جلوو جمال روشن، اڪبر امير جو.

4. نيزي مٿي شهنشاهه، ابن علي بهادر،
سجاد نبي حيدر،
بيحد بيان بالا، نيزي نظير جو.

5. نقشو نشان سارو، داستان شاهه ڪربل،
سید مهار پیادل،
قیاس امت کونه کیو، عابد امیر جو.
6. معصوم پاک اصغر، ٻچڙو هٿان ڏیوڻ،
سیني صبر سهڻ،
افسوس ملڪ جن بشر کي، اصغر جي تیر جو.
7. حضرت عباس غازي، میدان ۾ منور،
والي علم بهادر،
شیر عباس جاني، وارث هو ویر جو.
8. محبوب عاصیار، ڪر دم خطا معافي،
صدقو حسین شافي،
”ویراڳ“ سڱ سوالی، فائق فقیر جو.
9. نه اول آخر همعسر، پیدا جهان ۾،
ناهي بیان ۾،
سبحان خود ثناگر، تعریف تطهیر جو.

ٿل: مشڪل ڪشي مشڪل ڪشي، مدني محمد مصطفيٰ،
سرور سدا مئين درگدا، نورالهدا شمس الضحيٰ.

1. اول اڪبر ياعليٰ هئي، شير خدا ربّ جلي هئي،
والي ولايت شاه ولي هئي، مردان معلا مرتضيٰ.

2. ڏوجها سخي حضرت حسن، اسلام احمدي ڪا امن،
پر جام پيتا گهوٽ گهن، با رضا راضي قضيٰ.

3. سيم سيد شاه شهداء، محبوب والي ڪربلي،
سات سارا دي ديا، بي سر بهادر بيريا.

4. چيارم بيان بيمار ڪا، راه رواں رفتار ڪا،
صدمان صبر سينگار ڪا، موجود ڪربل غم غذا.

5. پنجم محمد باقر سخي، ششم صادق جعفر سخي،
ڪيتا فضل آڪر سخي، ظاهر باطن باوفا.

6. هفتم موسيٰ ڪاظم من، وچ قيد گهن عاظم بهن،
لڪ بار باري سر سهن، صابر حسيني باصفا.

7. هشتم علي موسی رضی، پرنوش زهر بر غذا،
کتا دیا هي سر سزا، خود خلقت كي خطا.

8. نهر تقی سرور کھون، دهر نقی اطهر کھون،
در نبی حیدر کھون، رهنما راه هدی.

9. یازدم حسن عسکری کھون، صلی الله سرور کھون،
سائل نه خالی گھر کھون، هووی عطا شوق شفا.

10. دوازدم محمد میر مهدی، اقرار انور احمدی،
آخر ظهورا اشهدی، درسن وکا لائق لقا.

11. ملک فلک افلاک وچ، لچپال حق لولاک وچ،
”ویراڳ“ سگ در خاک وچ، هووین یکا تر با بقا.

ٿل: حمايت پيشوا هادي، وسيلو وُر ولهن جو آ،
بهادر با اثر ازلي، علم اسلم امن جو آ.

1. ولادت ۾ شهادت ۾، سخاوت فياضت ۾،
امامت ۾ اول اعلىٰ، علي بابو سندن جو آ.

2. حسن هسوار جو حملو، شهادت شوق سر شعلو،
باهتر وار قرباني، قديمي ڪل ڪمن جو آ.

3. جس ڊم سر نبي صورت، جنگينا ماه مک مورت،
حسينا سانگ سينابي، پرين پرور حسن جو آ.

4. شهادت شوق جون شاديون، علم غم سوز آباديون،
امانت مجتبيٰ سيد، جگر جاني حسن جو آ.

5. تشنگي لعل لب لاتون، طفل محبوب گل خاتون،
ظلم گل آب عيوض ٿيو، نظر ڊم ناز تن جو آ.

6. حڪم هسوار هن پاسي، شهادت شرف خُر خاصي،
ڏسڻ سان فيض قرباني، صداقت سر سچن جو آ.

7. وفا جا شير غازي ها، حڪايت حال همدم ها،
علم بردار ها اها، علي جي دل صحن جو آ.
8. مهاري شام ڏي راهي، سلامت سوز نه ساهي،
صبر سر حمد وردانو، امانت سر پنجتن جو آ.
9. ڪنو ڪات کي قادر، نوانوي گهاءِ نئون سؤ سر،
مٿان نيزي نشان ناطق، لساني سر اذن جو آ.
10. مهر سان باجهه ٿئي سيد، ڪرم جي لاڄ ٿئي سيد،
شفا شاهي ڪشي مشڪل، علي ميرن مندن جو آ.
11. علي اول علي آخر، علي ظاهر علي باطن،
علي ”ويراڳ“ داون جو آ.

تل: بحر حسن جمال حقاني دا،
اعلیٰ اعظم الانساني دا.

1. قائم قرب قدم ويساه ولي، گنج روشن مخفي راز جلي،
پُر نور گدا انور علي، جز وصل بحال نوراني دا.

2. حق موجودي لامقصودي، نوري ناري خلق سجودي،
واحد هوڪر وصال وجودي، هو عبد اسم سيلاني
دا.

3. جد حسب نسب سر سرور هئي، نوڪا يا جسم جمال جگر هئي،
دائر قائم فيض فياض فقر هئي، رخ رمز تلاوت جاني دا.

4. مئين تون معنی والي ويسر، بهن نه بيائي گوتي گيسر،
جذب جلالي جام مهيسر، ٿيوان صدق سخي سلطاني دا.

5. مهر نظر امداد سخي، خوشحال رمان دلشاد سخي،
آثار حسن آباد سخي، ٿيوي لطف گرم لاثاني دا.

6. ظاهر باطن امن الاهي، داون مست قلندر شاهي،
شوق حسن ”ویراڳ“ سپاهي، منظور نظر احساني دا.

- ٿل: ڪري ڪرم قلندر آيو، قربن جي ڪاهه جي،
جنسار جوڙ جامون، صورت صلاح جي.
1. مؤجود حق مدامي، واحد وصل وريامي،
سجود سر سلامي، نظرن نگاهه جي.
2. گر نام جي گدائي، تصوير شهنشاهي،
تنهنجي امن الاهي، دادون پناهه جي.
3. صاحب حسن سيلاني، گلزار چمن جاني،
رخ ماهه نظر نوراني، پار بيواهه جي.
4. نئين جو نينهن نازو، نوبت لڳو نغارو،
سلطان صحي سارو، دم ساهه آهه جي.
5. مجذوب مست ميري، پوشاڪ سر فقيري،
شاهي حسن اميري، صورت سپاهه جي.
6. هو عبد ظاهر ذاتي، اولي پست صفاتي،
صورت صنم سوغاتي، مخفي موج ماهه جي.
7. ”ويراڳ“ در غلامان، رخ نورچشم جامان،
هر دو حسن امامان، بي واه راهه جي.

ٿل: صاحب صورت سر سلطان، نور حضور ظهور حقيقي.

1. جوت جمال ڪيتا جڳ روشن،
ظاهر باطن مولا موهن،
ويڪو شاهد خاص قرآن.

2. مشرق مغرب خاص خبر هئي،
الارض سماء وچ زير زبر هئي،
حاضر ناظر هر دو جهان.

3. هشت حال حقيق حسينا،
نرمل نور ربوب رنگينا،
شافي ڪافي شاهه مردان.

4. ماه منور مڪ نوراني،
بئت ربي حرمين پيشاني،
ميڏا دين ايمان.

5. قرب ڪريم ڪر شفقت،
راز رموز جي زحمت،
شاهي افضل شان.

6. بابا فيض فقر ڪا سائين،
اپني قدمان ڪول پلهائين،
مالڪ مئي مئخان.

7. لا تشریف لطف ڪر آيا،
”ویراڳ“ علي سڱ داوڻ لایا،
منگتا هون در دان.

ٿل: ڄامي هاڏي هر مشڪل دا، هسوار حيدر دلدل دا.

1. اسد الاهي شير هين، مدد نبي دم دلير هين،
اظهر تيغ طبل دا.

2. اب البشر اقرار علم، حق حيدر شاه قرار علم،
فيض فياض فضل دا.

3. هووي قرب قديم سليم سدان، هوئي همدم حال حلير سندان،
ناڪس نال وصالدا.

4. يڪدل خيال يگانہ يادي، دائر دور طلب دلشادي،
عشق ايمان اول دا.

5. ملڪ ولايت يڪ يزدان، ناد علي مئي مظهر معنيٰ،
شاه مردان ازل دا.

6. خطر خودي دل ابتر خيالي، لائق لاج ڪرم لڄ پالي،
پال بقا دا پلدا.

7. نظر الاهي نياز حسيني، سائل شفقت نسب نشيني،
آيا مول نه خالي ولدا.

8. سگد رباني سام سدا هئي، لاڄ وصيل ”ويراڳ“ گدا هئي،
حسن حضور واصلدا.

ٿل: حيدر سخي ولي هئي، مردان ملڪ والي،
سردار زلف ڪاري، يزدان ملڪ والي.

1. بعد نبي نشيني، سجاد رهنمائي،
من ڪنت صحي سرور، ڏيندا صنم گواهي،
مشڪل ڪشي پلائي، هردان ملڪ والي.

2. يعقوب الياس عيسيٰ، موسيٰ ايوب آدم،
دارا تمام در دي، نوڪر غلام خادم،
اعظم ڪا شان اعظم، مهربان ملڪ والي.

3. اب البشر در حيدر، اظهر علي غضنفر،
ناد علي مظهر، قادر قدير اظهر،
نيشان ملڪ والي.

4. جسمات جوڙ جامان، روحان خاص خالص،
بشري بسم بهادر، سميع بصير هر وس،
ديدار دلبر دل ڪس، قربان ملڪ والي.

5. درگاه حيدر ام، داخل ڪرم نظر سي،
”ویراڳ“ بن سپاهي، انوار علي انور سي،
پيرمُغان پرور سي، پڻ دان ملڪ والي.

ٿل: حبيبِي حقاني، دانا سر سلطاني،
قدر ليل وارا نرمِل نوراني، شهنشاه گيلاني.

1. اولين آخر باطون ظاهر، سيد ذات برحق تطهير طاهر،
محبوب ماهر، اعلى اعظم شاني.

2. قلم قول نبوي معراج مولا، آفتاب عرشي قلم در بحالا،
صلواة افضل اعلى، رحمت رباني.

3. امن دين اسلام، قائم قادري تون،
موجود معنئ، سارو سروي تون،
علم اطهري تون، فقر فيض باني.

4. ڪشتي بحر ڀريل تارين، مردا اٿارين مارين جيئارئين،
ڪرامت هزارين، بي حد رباني.

5. جگر مصطفئ جوان مرتضى جو، هلمر حسيني حسن مجتبيٰ جو،
گوهر فاطمه جو، ابرء باراني،

6. قطب غوث اعظم محي الدين ميران، وليئن ولي تون ڪل پير پيران،
داتا دستگيران، لاهوتي لاثاني.

7. حسن محسنی سوراڄا سهارا بدرم منارا مطلوب پيارا،
سميع بصير، مشڪل آساني.
8. نگه نڪ برسر قلم قرب کافي، گنج فيض^۲ تنگر طلب سر صافي،
تنهنجو شوق شافي، آ ناطق نشاني.
9. وهر غير هوئن اڪي گذر ٿين تنهنجي حال جا دم باري اثر ٿين،
گدا سونهن درس، پرين حق پيشاني.
10. پنجن يارهن حب سڪڙي سندائون، منظور محبوب مريدن مداحون،
آهون در دانهون، ڪر منظور جاني.
11. لبان چند رحم دم قبر ڇا حشر ۾، وارث وسيلا داون نظر ۾،
تنهنجي فڪر ۾، هر دو جهاني.
12. سخي مير مهندار پڳدار هادي، دلشاد ”ویراڳ“ ديدار مهدي،
صحن دل آبادي، سدان مهرباني.

ٿل: وٺيو ويٺي هان، داون علي سخي پنجتن،
علي سخي پنجتن.

1. آل محمد ابن علي دم، پست پست ڪار قلبم،
مولي مهدي موهن.

2. ايرادي ازل جي ٿيو مرد ملاقي، عاشق مست الست عشاق،
والي بي واهن.

3. الف اول بسر صورت معني، نون نيازي ناطق دانا،
ظاهر ذاتي الانسانا، قرباني قدمن.

4. واء وصل خيال خدائي، ريء رنگ روي راز الاهي،
هر دو جڳ ۾ شهنشاهي، ظاهر ڪل باطن.

5. بحراميق فياض فقر جا، ڪرم نواز ”ويراڳ“ نظر جا،
عظمت عين اسير اثر جا، مظهر نور امن.

ٿل: حضرت حبيبي رهڻما، اڄ سخي آيا قلندر،
مرحبا محبوب موهن، تشریف اٿ لایا قلندر.

1. خوش نما خدان خالص، روءِ رابيلي عجب،
بادم قدم رندي رسم، کعبه قدسي قلب.
صورت حسن سينگار سرو، رنگي راي ا قلندر.

2. پاوي قدم جس جا صنم، سوک ساوي گل ارم،
بافضل سي باکرم، صاحب سخا تيري علم،
بي نصيبان کو نصيبي، هر شرف پایا قلندر.

3. الف اذکر مؤج مظهر، نوت ناطق نينهن نادر،
واء ولي والي ولايت، ري رنداني رمز رهبر،
رسمت رسولي حيدري، خود پاک برسایا قلندر.

4. هستي الستمر روز هستم، ڏاج گهن ڏوڙا اويڙا،
ذات عالي جنگ جمالي، هر شکل جنسار جوڙا،
شاهي شفا تيري سخا، دو جسم کایا قلندر.

ٿل: سخي محمد مهدي، آوين دير نه لاوين،
آوين دير نه لاوين، فائق ڦيرا پاوين.

1. آوڻ دا ڪر سايا، راز اهوئي راي،
زور زمانا آيا، عربي آن بچاوين.

2. توبن هئي بربادي، فتننا شور فسادي،
مُلڪ امن آبادي، اپنا علم اناوين.

3. ٿيوي هوڪا عرب عجم وچ، ٿيوي نعرا مصريمن
وچ،

دهلي دکن امن وچ، هادي حڪم هلاوين.

4. ڪشمير طبل گرداني، تابع ترڪ ايراني،
مشرق مغرب باني، ناطق اذن الاوين.

5. ٿر بر شجر ڦلارن، حورو پري پچارن،
عيسيٰ نبي هر نهارن، ڪامل ڪڏان منگاوين.

6. سڪدي خلق خدائي، ملڪ بشر ڪل جائي،
هر جاءِ وارس وائي، صورت صنم وڪاوين.

7. موهن ماندي بردي، فقر فياض هجر دي،

پال وصال مهر دي، فيض فضل فرماوين.

8. دلچ پوشي درس، کڏان پالين کرسن،

اظهر اڪيان گلشن، چمر مبارک چاوين.

9. اول آخر آهي، ظاهر باطن شاهي،

شاه و گدا در سپاهي، اپني جهوڪ وساوين.

10. گدا امن لڄپالي، اڪرم اعظم عالي،

سدا ”ویراگ بحالي“ داون لاڄ لڪاوين.

ٿل: هڪو ڇا مير جڳ موهيا، حبيب الله رسول الله،
خدا خود آپ ٿا عاشق، صلواة الله سلام الله.

1. زليخان هڪ هوئي عاشق حسن يوسف،
لڪان سئ سئ دل مدني ڪيتي بيوس،
صنم سلطان عجب انسان، صفت سامان عبرت شان،
اتي بر سر هئا بيشڪ، عطا الله ڪرم الله.

2. پيغمبر پيشوا مرسل سوالڪ ڏا، انا احمد بلا ميني هوڪا حق ڏا،
پاڪن پاڪ سنڌايا ڇاڪ، حسن دي هاڪ موهيا لولاڪ،
هوئي حيران وچ حيرت، ڪليم الله خليل الله.

3. فرمايا هي ربي جلي خدا خلوند، ملڪ فلڪان اتي آڪن آيا احمد،
سخي سردار جهلڪيدار، حسن هپڪار نبي انور،
ملڪ عاشق حوران پريان آڪن، وهواه سبحان الله.

4. ختم مرسل نبي آخر زمان آيا، لائق لڄپال لولاڪ لمان آيا،
وصي حيدر اسد پرور، مدد سرور خندق خيبر،
ڏيندا هئي خود پڇڙي، سبيل الله ولي الله.

مڪي مدني محمد آيا احمد، ”ويراڳي“ هون سڱ دربان آسروند،
 علي هئي امام روز قيام، صبح شام عرض امام،
 لطف لاتقنطو والا، رحمت الله نبي الله.

ٿل: نه همسير هئي سلطان يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي،
بعد نبي دي شان، يا علي حيدر دا هئي، صفر دا هئي.

1. عطا هويا صابر سر عجب تطهير دا، محمد ميردا،
رتبا الاهي اعلى علي اڪسير دا، شبر و شبير دا،
جنهن دا شاهد خاص قرآن، يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي.

2. دمڪ دمي سهڻا شاهمردان هئي، باطن بيان هئي،
من ڪنت في هذا مولا دا مان هئي، صحي فرمان،
جنهنندا بيحد صفت بيان، يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي.

3. شير غضنفر صفر خيبر دا گير هي، احمد دا وير هئي،
سناقيءَ ڪو نثر ڪا داتا دستگير هئي، اعلى امير هئي،
اسدالله يزدان، يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي.

4. حيدر دا لعل جاني ڪربل دا مير هئي، نو جڳ دا پير هئي،
ايڙيل اصغر سائين سيد صغير هئي، روندِي همشير هئي،
ڪربل دا مان، يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي.

5. عاجز هئي حال دلدا، ناقص خيال هئي، اميد اعمال هئي،
”ويراڳ علي“ هو بردا سڳدا، سوال علي لڄپال هئي،
خادم هئي دربان، يا نبي انور دا هئي، سرور دا هئي.

ٿل:

آيا نبي بن آيا، وه واهه شان وکايا،
حال حقيقت والا اعلى، هر جاء حکم هلايا.

1. انا احمد بلا ميمي، ظاهر باطن شان عظيمي،
رحمت خلق رحيمي، قرب كريمي،
شمس ضحیٰ نور الهدا، رحمت رب دا رايا.

2. موسیٰ ويڪ هویا بيتابي، جمال جلوا ابوترابي،
جل ڳيا طور شتابي، رخ مهتابي،
هاڪ حسيني مک مبيني، شمس قمر شرمایا.

3. شاه سکندر حاتم طائي، مرسل خاص غلام گدائي،
وارد اسمر هي وائي، خاص خدائي،
طه شاه مزمل والي، احدون عبد سڏايا.

4. روحک روحي راز روايت، رمک ڌمي حال حڪايت،
تطه پير وه آيت، شان عنايت،
علي برادر پاڻي سرور، همدم هي هر رايا.

5. اسد الاهي شير غضنفر، هر ميدان وچ آوي حيدر،
فتح ڪريندا خيبر، شير ببر نر،
نبي بلاوي دير نه لاوي، علم فتح ڪا چايا.

6. مٿين غلام علي حيدر دا، جو هئي ساقِيءَ ڪل ڪوٺر دا،
”ويراڳ علي“ هي سگدر دا، تيڏا ب ردا،
شافي محشر ضامن سرور، ساڏا پاڳ سوايا.

ٺل: شاهي شان اعليٰ، علي شاه حيدر،
سخي شاه مردان، يدد الله حيدر.

من كنت مولا مرسل سڻايا،
هاڏا في علي مؤلا ٿي آيا،
دم نه جدا هئي، ارواح حيدر.

علي هئي بهادر، ساڻي هئي سرور،
شبير و شبر دا، بابا شير صفر،
شير خدائي، اسدالله حيدر.

3. اُحد بدر هئي، بيري علم هئي،
خندق بر بر، خيبر ختم هئي،
نُصْرَمِنَ الله هئي، فتاح حيدر.

4. علي نام اعليٰ، سڏاوڻ تئون صدقي،
شاهي شان تطهير، پاوڻ تئون صدقي،
تيري جاء ولادت، بيت الله حيدر.

5. علي شير مؤلا، مشڪل لا دي،
مقصود ميرا، مجھ سي ملا دل،
ميرا دين مذهب، ويساهه حيدر،

6. ”ويراڳ علي“ هون، تئون در سوالِي،
سخاوت ڪا والِي، ولاوي نه خالي،
اعلىٰ هئي عالي، درگاهه حيدر.

ٿل: حجر حسيني ماتم، داتا شبير دا، اصغر صغیر دا.

1. گل پال مجتبیٰ دا، ميندي شهيد والا،
سينگار لهو لعلا، نقشا امير دا.

2. مردان علي اکبر، گوهر نبي جنگينا،
اصغر علي حسينا، تعفاء تير دا.

3. گهن فوج حر کمانی، اوڏون اول حکامي،
ويگڻ سجود نامي، درسن فقير دا.

4. ميدان دي مختياري، نيزي صنم سوارِي،
قائم ڪلام جاري، ناطق نظير دا.

5. هر حال با وفائي، غازي عباس کون،
سر ڌار قلم بازون، وفادار وير دا.

6. ڪربل مريض قيدي، راه روان مهاري،
برسر تمام باري، واقع اسير دا.

7. هر لاج علي پنجتن، ”ويراڳ“ در گدا هئي،
صاحب سخا سدا هئي، هامي حقير دا.

ٿل: آوي علي جب آوي، فتح فياضي پاوي،
علي ولي هئي، شير جلي هئي،
مليا حق مختيار ڪلي هئي، ناڍ علي ڪر نام بلاوي.

1. ڪٽ مدينا ڪٽ هئي خير، ڪٽ علي شاه پاڪ پيغمبر،
ظاهر دور باطن همد، لهدا دير نه لاوي.

2. شاه هسوار اتي دلدل پر، هڪدم آيا شير غضنفر،
فوجان گهل گهل وينديان گلگل، پدم ڪروڙ ڪنباوي.

3. ڪارڻ خاص ڪشي حل مشڪل، مدد علي شاه ڪيتي مرسل،
چست چلڪ وچ فرش فلڪ وچ، هيبت هڪل هلاوي.

4. مرچب حس ڪر وڻڪ نه ڄاڻي، نه سمجهيا بي سمجهه اڀاڻي،
شير غضنفر حيدر صندر، گرڪ وار مقڪاوي.

5. وصي علي هي وير بي ڪا، اسد الاهي راز ربي ڪا،
هر مظهر وچ عين اثر وچ، اپنا قول سناوي.

6. نال فضل سي ڪرم نظر سي، هر مشڪل آسان مهر سي،
مئين نڪاري در پُڪاري، دان لطف سي لاوي.

7. بن ”ويراڳ علي“ ڪا سگدر، ٿي غلام گداگر حيدر،
خاص ڳلي سي در علي سي، خالي مور نه جاوي.

ٿل: اڄ ڪيا قديمي قول جا، عشق جا اعلى اثر،
اظهار ۾ اظهار ٿي، نشان سر نيزي نظر.

1. اڪبر اسم دم ذات حق، مظهري محلات حق،
صورت صحي ڪلمات حق، اوقات ۾ اب البشر.

2. شمعدان تي پروان ٿيا، پروان سي شمعدان ٿيا،
ميدان ۾ مردان ٿيا، ڪامل ڪشي ٻڌي قمر.

3. عاشق ازل ڪون توڙ جا، جوڙي جنگينا جوڙ جا،
سوره نسي منهن موڙ جا، لکن ڪلت جا ڪوڏيا ڪثر.

4. بن اڪبري معراج ٿيو، لولاڪ جو سرتاج ٿيو،
فصير جمپلا ڪاڇ ٿيو، سامان سر صدمن سفر.

5. سجاد هو سر سروري، دستار برسر پروري،
پڙ پاڪ ۾ پيغمبري، غم نوش ڪيو غازن گذر.

6. گنج گوهری غم گیر ڪي، عشق جي ته اسير ڪي،
مالڪ مهاري امير ڪي، هجرات جو اعلى اثر.

7. لاتقنطو لچپال تون، ”ویراڳ“ برسر پال تون،
همدم يڪو هج حال تون، دم دور جو دائر قدر.

ٿل: شهنشاهه سائين، ديدان ايڏاهين،
ڏيڪان مين راهين، اوسين ڪڏانهين.

1. تئون ول هزاران آون سوالِي،
مئين بهي هون گداگر، ويسان نه خالي،
صاحب سخا دا جلالي جمالي، سرڪار عالي درسن وڪاوين.

2. رتبا عجائب، تيڏا شهاني،
پيارا علي دا دلبند جاني،
منڙي سنڀالين، تيڏي هي ٻانهي،
تئون بن ويرانِي، سهڻا سدائين.

3. مرسل دا جاني، تم هي نور سهڻا،
مشڪل ميري، ڪر دور سهڻا،
معلوم تڙهڪو، مذڪور سهڻا،
بخشين قصوران، داون چا لائين.

4. سر عين اعظم، اسرار ساقِيءَ،
شهه رڳ جنهيندا، سردار ساقِيءَ،
”ويراڳ علي“ هي، حبدار ساقِيءَ،
مئدار ساقِيءَ، پيالا پلاوين.

ٿل: جلدي آوین دیر نہ لاوین، سونهارا سردار تون،
ڪر ظهورا ظاهر اپنا، آپی ٿي اظهار تون.

1. لک سوا دي پیش امامت، سدا سلامت مهر نبوت،
شافي محشر روز قیامت، پیشوا پڳدار تون.

2. پھلي اکیوئي قروت ائوسان، شاهي شان امامت پئیس،
محمد مهدي نام سڏیسان، آپ ڪتو اقرار تون.

3. تیڏي آوڻ نال بهاري، هر جاءِ هووي گل گلزاري،
سڪدي پئي هي خلقت ساري، وکاوین دیدار تون.

4. تیڏي هي فقراء فراقی، مومن ماندي هي مشتاقی،
تو بن پیش هلاڪی، ساڏي مشڪل تار تون.

5. آیا فتننا شور فسادي، تئون بن هي بربادي،
هادي مهدي آ ڪر آبادي، مالڪ هین مهندار تون.

6. دیو ملائڪ دیدان ڪر دي، جن بشر هن خادم بردي،
حوران پریان وچ هجر دي، آکن آ دلدار تون.

7. آس خیال عمال امن دا، پاڪن پاڪ علي پنجنن دا،
”ویراڳ علي“ سگ سڏیندا، عاجز مین آڌار تون.

ٿل: مور نه چوڙين، نه مک موڙين،
ناقص نيو نال سنيپال.

1. حال ڪنگال بحال بڻيو، مئن جندڙي بيدار بڻيو،
نال پلائي پال.

2. سه و هزاران خام خطائين، داوڻ لائين سهڻا سائين،
هيڻين ميڏي حال.

3. پدم ڪروڙ لک دل درمل، فيض فياضي اعلى افضل،
لعل قلندر لال.

4. بن سلطان سخي ات آوڻ، قرب قديم ڪمال ڪڏاوڻ،
لاهو تي لڄ پال.

5. نور ننگر گل باغ بحر سي، جام حيات پلا ڪوٺر سي،
صدقيءَ اپڻي آل.

6. مئن نڪاري ناقص ڌاري، بردا هئي ”ويراڳ“ بڪياري،
ويڪڻ صورت سوال.

تل: علي شاه مردان، اعلى امير اين،
نائب نبي اين، وصي وارث وير اين.

1. علي شير معلا، شاه غازي غضنفر،
بیر علم بربر، فتح گزئي خيبر،
جنگاور دلاور، حيدر بهادر،
لقب شير غالب، ثناگر قدیر اين.

2. علي اين نبي اين، نبي خود علي اين،
دم روح ديرانه، هرگز ولي اين،
کلي راز روشن، خفي اين جلي اين،
حاکم حقيقي، سمیع بصير اين.

3. من کنت قائم، قدسي روايت،
احمد برادر، صاحب سخاوت،
کعبی ولادت، مسجد شهادت،
ساقی کل کونثر، داتا دستگیر اين.

4. مشکل کشی اين، کني معاف مشکل،
استان پکاری، فزر بیگه پلپل،
شهنشاه سائين، تئين ذات افضل،
عاصي عريضي، حاضر حقير اين.

5. علي آسيائنين، سخي رهنما اين،
 حيدر وسيلا، مشكل کشي اين،
 ”ويراڳ علي“ ٿئين، سگدر گدا اين،
 معافي سه و سائين، استين کبير اين.

ٿل: علي حق اسانجو، امامت ۾ اعليٰ،
نادِ علياً مظهر، ولايت ۾ اعليٰ.

1. اولين آدم پيدا، نبي نوح يونس،
آندو زليخان يوسف، مصر قيد بيوس،
يعقوب جدائي مانڊو، ملاوت ۾ اعليٰ.

2. موسيٰ طور سينا، جبل جوش جاري،
آتش خليلي، ٿيو گلزار ناري،
حفاظت اول هر تي، مُدارت ۾ اعليٰ.

3. شِڪن بت شهنشاهه، طفلي ولي آ،
منجهه گهر خدا جي، چايو علي آ،
ڪري ڪير همسر دعويٰ، ولادت ۾ اعليٰ.

4. علي خاص آهي، برادر نبي آ،
اسد شير معلا جو، روشن ربي آ،
هت آڀ ڪوئنثر جو، سخاوت ۾ اعليٰ.

5. داريـن داور، دلاور علي آ،
اسد شاهـ مردان، بهادر ولي آ،
دم جسر سر، نبوئت ڀر اعليٰ.

6. ولايت ڏسو هي، شهادت ڏسو هي،
امامت ڏسو هي، عبادت ڏسو هي،
امانت والي، ڪرامت ڀر اعليٰ.

7. مهربان معلا، فضيلت فياضي،
بيـواهـ واهـ، غريبان نوازي،
وصي دل وسيلو حيلو، هدايت ڀر اعليٰ.

8. دو جڳ وفائي، علي پيشوائي،
داون گدائي، مشڪل ڪشائي،
”ويراڳ“ هادي همدم، حمايت ڀر اعليٰ.

ٿل: ڪيا ڪيتا ڪيا ڪيتا، شمر ي زيد حرامي.

1. شاه حسن شهزادي نون، پيالا زهر پلايا،
آل نبي دي ابن علي نون، امت سخت رنجايا،
رهبر راضي راز ربابي، صاحب صبر سلامي.

2. ظاهر دي وچ زيب زباني، سئي سئي مقر ڪريندي،
الڪوفي لايوفي والا، حضرت قول سنڀندي،
شاه شبير شهادت والا، ڪربل ازل انجامي.

3. جلوا جوت جمال الاهي، صورت اڪبر سرور،
اصغر شاه معصوم سيد، گل تير چلايا منڪر،
دونون ديد اڪيان عربي دي، ڪمينا ڪرايا شامي.

4. غازي شير عباسڻ سائين، ابن علي حيدر دا،
طاقت قرب ڪمال قوت، زياده زور نظر دا،
ڪامل قول ڪلامي.

5. ناطق نوري سر سلطانا، نيزي نوڪ نشانا،
جن بشر ڪل حوران پريان، گريا وچ غلمانا،
آپ وچ هجر حسيني، ملڪ فلڪ ماتامي.

ابن حسيني عابد سائين، هيا خاص امانا،
 پاڪن پاڪ پيادا قيدي، ٿريا شام روانا،
 غم ارمانا ماتم خانا، سيد بي آرامي.

.6

ظاهر باطن عين ظهورا، معلم حال ڪلي هي،
 معاف خطائين ڪرم سائين، سائل ”ويراڳ علي“ هي،
 گولي خادم سگد رباني، ساڏي سائين غلامي

ٿل: جوڳي ٿي جهان ۾، روپ رنگي انسان ۾.

1. زهد زياده باطن ذاتي، فائق جي فرمان ۾.
2. انا احمد بلا ميمي، شامل آهن شان ۾.
3. لاتقنطو من رحمت الله، عاصين جي احسان ۾.
4. رهبر ديس اسانجي آيو، جانب هن جيران ۾.
5. آيو پاڻ پسائڻ پنهنجي، وارث ٿي ويران ۾.
6. پيش پيل ”ويراڳ“ اوهانجي، عاجز هي امان ۾.

ٿل: ملڪ هزارِي دا ماهِي، سانگ سيالي آيا،
ڪاف ڪشالا ڪرڪي، رانجهن عالي آيا.

1. تاج صنر لولاڪي، ويس وصل دا پاڪي،
چاڪان دا بن چاڪي، محب مثالي آيا.

2. عبد سڏاوڻ اعليٰ، ظاهر باطن بالا،
ماهي منجهيان والا، قرب ڪمالي آيا.

3. هير هزارا آئنيان، ويڪڻ صورت سئنيان،
داون دلبر پئيان، وهواه لڄ پالي آيا.

4. ديس اساڏي ماهي، چوڙڪه آيا شاهي،
بيواهان بن واهي، وارث والي آيا.

5. شوق شهاني صورت، موهن ماهي مورت،
هاڪ حسن دي حيرت، بره بحالي آيا.

6. ”ویراڳ علي“ هئي بردي، گولي خادم در دي،
سهڻي تئون دلبر دي، سگ سوالي آيا.

ٿل: تخت هزاري دا سائين، سر حسن سرداري.

1. جهنگل ٻيلي ساڪن سهڻو، هير جي خاطر چاڪ ٿي رهڻو،
برهه برسر باري.

2. لئي لئي ٻوٽي، ڪانهن ڪنڊي ٿيو، صنر سخاوت وره ونڊي ٿيو،
مؤج سنڊي مُختياري.

3. رنگپور ٿيو راهي چڙي تاج شاهي، گداگر گوندر سان مرلي وال ماهي،
جوڳي جڳ جنساري.

4. ونجهلي جي واڃي تنواري، ڪتاري پال ڪرم لڄداري،
پاري سنڀار ڪڏهن نه ماري.

5. وصل ”ويراڳ“ ٿيو ونحن والي، ور حسن دم درس عالي،
مهر نظر ننگداري.

ٿل: وه جي ٿيو گلزار چمن ۾، حسن جمال جادوگر جوڳي.

1. الف وصل ور هوڪا ميمي، نون نظاري ناطق نامي،
عشق امير اڪابر جوڳي.

2. واءِ ولي ڪل وارث واهي، ريءَ رنگ روحي رمز گواهي،
دم تصوير دلاور جوڳي.

3. شاهه هسوار حسن شهبازي، پست پستائڻ ڪرم نوازي،
ڪل مختيار مظهر جوڳي.

4. صورت ماه مبارڪ ماهي، ڪانهن ڪنڊي رنگ روشن شاهي،
سيلاني جادوگر جوڳي.

5. لاتقنطو ڪل قول ڪلامي، بيواهي تي امن انعامي،
هادي حاضر ناظر جوڳي.

6. داون ڪرم نظر دلشادي، برسر مهر ”ويراڳ“ آبادي،
در منظور گداگر جوڳي.

ٿل: لاهوتي لاثاني، آيو هت جاني جاني،
صدق ٿيان قرباني، آيو هت جاني جاني.

1. ڪارڻ قرب وڌائڻ پنهنجي، پوش ڍڪي انساني.
2. مالڪ فيض فقر جو سائين، مهر ڪري مهرباني.
3. هيٺن جو همراھ حمايت، هادي مرد حقاني.
4. عاصين آس اميد اوهان ۾، انور نور نوراني.
5. ”ويراڳ“ سڱ سائل تو در، آهي خادم پاڻهي.

ٿل: هويا هير دي سانگي چاڪ پي، رانجهن سٿيان پاڪ پي.

1. تخت هزارا چوڙڪ سارا، ارض اتارا ماريس نعرا،
ملڪ فلڪ وچ هاڪ پي.

2. رانجهن ماهي بن ڪ سپاهي، ذات الاهي چوڙڪ شاهي،
مالڪ خود مشتاق پي.

3. سانگ سيال ڪر چاڪان دي چال ڪر، آيا ڪشال ڪر هير سيال در،
چوڙ آيا افلاڪ پي.

4. آيا هزار دا نئينان نظار دا، شاهي شڪار دا ونجهلي پڪار دا،
هير حسن هيراک پي.

5. ڪر نه ودائي جوڳي جدائي، ”ويراڳ“ سگدر گولي گدائي،
تيري قدامان خاڪ پي.

ٿل: آيا چاڪ سڏا ڪر، پردي آدم ظاهر،
مُلڪ حسن مختيار مظهر، آيا چاڪ سڏا ڪر.

1. صاحب سر لولاڪي آيا، عرش فرش فيراقي آيا،
حسن سپاه ملاقي، آيا معنيٰ ڪل سر ماهر.

2. لا اله دا مخفي خزانا، الله اثبات نشانا،
عبده سلطان شهانا، قديمي ڪل قادر.

3. چاڪ حسن تصوير ڪيتا، گهن مک مرلي مير ڪيتا،
جوڳي عشق فقير ڪيتا، نظاري نينهن نادر.

4. ڪوڙهيان ڪنڊيان چاري ماهي، ساري يار سنڀاري ماهي،
جهنگل جهوڪ بهار ماهي، جنت باغ بنا ڪر.

5. ترڪ تاج شهاني ڦردا، الف ي گل سيلاني ڦردا،
روشن حُسن حقاني ڦردا، عاشق مست گداگر

6. الف اسر دم معنيٰ معلا، نبي سر ناطق اول،
واءِ وصل هر واصل والا، ريئون رهبر طاهر.

7. ظاهر باطن داون گل وچ، حامي هر دم هر مشڪل وچ،
مهر نظر ”ویراڳ“ فضل وچ، لاجئون اول آخر.

ٿل: بن تو بقا نه هرگز، تصوير وفادار ڪي،
هرجاءِ ڏسڻ ۾ آيو، فقير قربدار ڪي.

1. ڪثرت بڻائي قلزم، اظهار انس اعظم،
خلقل خطاب آدم، قدير بالا بار ڪي.

2. لقمان لوط يحيٰ، يوسف الياس آدم،
جن ديو ملڪ ساجد، ڪبير ڪعبدار ڪي.

3. جوڙئون جهان جوڙي، منظور مدد مؤلا،
هٿ جام فيض جاري، امير آشڪار ڪي.

4. شمس الشجاع شمائي، داخل درون دیدان،
اونداھ دور وهمي، حقير عرضدار ڪي.

5. ڳوليان نه هوندو نه ڳولي، قربن عظيم بالا،
”ویراڳ“ در عريضي، پير پڳدار ڪي.

ٿل: ساز سروز سچاري، من موهيو آ يڪتاري.

1. تنبو تنڪي طلب بڻائي، غير ڪڍي مڙه منرو لائي،
ڪوڪا هڻج قطاري.

2. ڳاله ڳڻن جي ڳني ڳولي، ٻئي سورا خان ڳيڻيون ڦولي،
ثابت ساڻ سينگاري.

3. چڪ چلي سان تار اڙائج، ٺڪري دل تي نيڪ چڙهائج،
تون هين تون تنواري.

4. ڌاڏر زيل ملائي ڏس تون، راڳ وڄائي ڳائي ڏس تون،
ٻئي وڄن ٿيون واري.

5. تار چنڻ جي رک هوشياري، گرم گرم ٿي لاءِ بهاري،
چيرن جي چمڪاري.

6. عرض ”ويراڳ“ صنم با سازي، مست قلندر ڪرم نوازي،
پير مغان پاڳاري.

تل: کوڑی جہان فانی، آخرکے بی بقا این،
 قاسین ت قیل ہ شاہ این، ہئی ہئی کے چي لکائین۔

1. جل فر جنان مَ جئی، ہر سُو ہوا اجائی،
 کوڑی کے بی وفائی، چسکو دنیا چکائین۔

2. دارا توٹی سکندر، در خاک بیسان نادر،
 صوبا سزین تونگر، ظاہر ہمون فنائین۔

3. ہٹ مار فرز بیگھا، بل داہ دواہ دیگھا،
 کئے یاد یار زیگھا، تئین قول گون خدائین۔

4. فرماس پاء پاتی، گونین جُزن نہ ساتی،
 ای وک ت آ کے قاتی، تئین مصطفیٰ شفاءین۔

5. کامل گُنئی کے گھلا، محبوب مرغ مہلا،
 حامی موت ویلا، کلماں جزی سچائین۔

6. داسی کے کار کائی، قز مال کل پرائی،
 گونی جزی سچائی، حیدر مئی کے وفائین۔

7. عمران ملامان چٽ ڪنڻ، هستيءَ خود يا گهٽ ڪنڻ،
اذڪار دم جوان جهٽ ڪنڻ، يڪ خيال اي يڪائين.

8. مشڪل ت ڪشائين، ”ویراڳ“ در گدائين،
ترا لاڇ داون سائين، مطلب روز ميئن سدائين.

ٿل: ٿيا روان دارالبقا، هي قلندر رهنما،
جنگ الم نشر و نشابر، گوشي جگر دم مصطفى.

1. سرور صنم سونهارو، فياض فقر سارو،
نيهي نظر نيارو، پردي پسڻ لقاء.

2. گهاري نه گهوت اهڙي، نازن جي باز جهڙي،
ڪل ڪون خبر ڪهڙي، تقدير ڪم قضا.

3. محرم ۾ الوداعي، جلدي ڪرائي جدائي،
ڪڏهن ڪيدين پلائي، ارشاد التجا.

4. صابر سخي حسيني، اسم شاهه شهاني،
رخ ماه بلند بيني، شاهي حسن شفا.

5. گفتار شڪر شيري، سر سيني منزل ميري،
گل گلاب گيري، سرمست قلندر شهنشاهه.

6. جلوي جمال سوئي، ثابت سر هڪوئي،
حال سرور سچوئي، ”انور علي“ شهنشاهه.

7. چورن چَپر ولهن وسيلو، هيٺن جو حال حيلو،
قربان ڪل قبيلو، توريءَ نه واهه ڪا.
8. ديدار کان نه اولو، بيچون مثل چولو،
تنهنجو غلام گولو، تون نگهدار پيشوا.
9. ابري سخا ولايت، حامي سدا حمايت،
مشڪل ڪشي عنايت، ارشاد خود نما.
10. سوليءَ کان لڪ لهائين، قيدي ڪيئي ڇڏائين،
منزل سوين رسائين، ننگدار با وفا.
11. منظور نظر داري، ديدار ۾ نه گهاري،
ويراڳ يادگاري، داون ڪرم بچاءَ.

ٿل: وه واهه هي رنگ لايو، شهنشاهه آيو آيو.

1. قربئون آيو ڪاه ڪري هت، پنهل پاڻ پسايو آيو آيو.
2. ور وسيلو واهر والي، انور نور سمايو آيو آيو.
3. پيش امام اسان عاصين جو، بار سخي سر چايو آيو آيو.
4. ”ويراڳ علي“ سڳ تنهنجي در جو، دلون هيٺ لڪايو آيو آيو.

ٿل: ڪيچ ڌڻي ڪوهيارا ڪامل، واڳ ولهي تي واري،
ايندا پرين، اوتاري.

1. نيلا ڪارا نانگ تليه، بيحد بد بلايون،
ڪپر ڪوڙ هزارن هڻ ڪڻ، اهي محض وجهن ٿا ماري.

2. پولا باندر مرون ملاقي، چپ چراغ بگيهڙ،
واقف ناهيان وارا جبل جي، پلپل ٿي ڪوڪاري.

3. هوت بلوچ حسن جا حاڪم، ٻاروچل ٻاجهارا،
هي ڪم ذات ڪميني ڪاهل، ٻانڀڻ ٿي ٻاڪاري.

4. هڻي هڻي هوت چڙهي هت هيڪل، سنڀريو سڪ سويلي،
بي واهي ڏي واه وسيل، گهوت گهڙي وڃ گهاري.

5. ننگ سڃاڻي ناقص نيندين، سئل سگ ”ويراڳ“ ڏي ايندين،
تنهنجي آهيان آس نه لاهيان، پئي هان پيش پناري.

ٿل: سڪڙي مارن جي، سڪڙي سانگيڙن جي،
سر ساهه سڄڻ کي ساري، دل ساهه سنگارن ساري.

1. ڏوتي ڏور ڏسڻ ڪئون ڏيهي، ڏاڏاڻن ڏسجن،
ملڪ ملير اباڻو آهي، محلين ڪين وساري.

2. بادل بوندان وسن بهاريون، گلزاريون گاهن،
منهنجا مير امير اباڻا هن، ور ويڙيچن واري.

3. ڦوڳ پٺير ڦٽاڻر ٿوهر، لانڻان لونگ لڪائي،
پيرون پاڪر پڪا پٽن تي، مال اچن پيا چاري.

4. ساڻ ”ويراڳ“ ساڻ هميشه، هوندا شال سدائي،
ايندا پاڻ سڏيندا گولي، نيندا ساڻ سات سنڀاري.

ٿل: منهنجا مارو ٿي ملڪ، هت باندي بيڪس مون.

1. تن جھي آهيان، آس نه لاهيان،

2. ڏيھ ڏاڏاڻو ساھ سيباڻو، ٿرن تي ٿاڻو ملڪ اباڻو،
قسمت وار قدير، منت مڻيندس مون.

3. تنهنجي شاهي بيپرواهي، ڪوٽ اونداھي ڪين سياهي،
منهنجا سانگي ساھ سڌير، تن سان هوندس مون.

4. مير عمر چڏ شوق شريري، ڪم نه اميري ظالم زوري،
وهر چڏي ڏي وير تون، پاءُ سونهين وارث مون.

5. نالي جن جي داون تن جي، پيش پرين ”ويراڳ“،
انهن جي هيڻي حال حقير، اُهي ننگدار ناقص مون.

ٿل: سانگي ساهه جا سيباڻا، مارو مير اباڻان.

1. ڏسي هڪڙي ڇڻي آندءِ عمر ڪڻي،
جيڪا باب بڻي، پائيان ڏانهن ته ڏڻي،
گهاريان گهات گهڻي، ايندا سيگهه سڻي،
منهنجا ڏوٽي ڏيهه ڏاڏاڻان.

2. آيا مون نه وٽ، وڏي مون ۾ آ گهٽ،
متان ڪيو منهن مٽ، گهاريون ڪا هڪ جهٽ،
عمر ڪڙيون ڪٽ، پسان پيڪن وٽ،
جاتي مينهن ڪيا مانڊاڻان.

3. خوشحال ٿرن، مارو مست ٿرن،
دلشاد برن، آباد رهن،
پڪا پنهورن، ڏسان شال اکين،
سي مارو مون من پاڻان.

4. منهنجي هي مشڪل، ڪندا هڪدم حل،
مير مارو شل، اينداسي اڇڪلهه،
آهي تڪيو توڪل، اها آس عمل،
پسان ٿر جا توهر لاڻان.

5. آهي ”ويراڳ“ گدائي، سڳ سائل سدائين،
 ساريان سڱ نه ڪائي، نه تن مون ڄائي،
 ڪندا رهنمائي، مارو پال پلائي،
 آئون گولي تن جي ڄاڻان.

ٿل: منجهان تار ترهي، تون ساهڙ سچار آءُ،
ماهي مننار آءُ، مير مهار آءُ.

1. پيلي پلايو، ڪچو ڪم نه آيو،
چتو ڪٿيون چاه، مٿون سهڻي سچايو،
ولهي جا وسيلا ور تون، پلو ڪر پوتار آءُ.

2. گهڙي سان گهڙي پئي، منجهان رين راهي،
گهليرا گهمر گهڙيون، اوسر اونداهي،
قم بي اذني قرب، جو، نقشو نظار آءُ.

3. ڪپر ڪن قهري، بلايون بحري،
چرچل چوليون، لوڏا لم لهري،
دهشت درياءَ ڪي، دم ڌوڪار آءُ.

4. ايرادي اُپاري، لڙهيس لهواري،
تڪي سير ساوڻ سهڻي، غوطا غم غباري،
وري اچن ويران، نسنگي ننگدار آءُ.

5. گچُون مِرُون مانگر، واڳون مڇ سِسر،
هيڻي تي حمايت ڪر، مِهر مير مِهر،
سهڻي سڏ سِسر ۾، سگهو سردار آءُ.

6. لکين لعل لائق، لڄدار تنهنجا،
”وِيراڳ“ داون لڻا غم ان جا،
برسر ڪريمن، قدم قربدار آءُ.

ٿل: تردي تڪيي تار مون، اي ملاح آوين شهنشاهه.

1. ڪڙڪن ڪن، ڪپر قهاري،
گهمر داپ درياءُ.

2. ڪشتي جي ڪلتار قلندر،
والي واحد واهه.

3. سير لنگهائج، سيد سنهنجي،
هيڙي جا همراهه.

4. بحر غميڪ، بهادر باڪا،
پرور پاڪ پناهه.

5. اوڀاري اوقات سين،
هزاري نه لاهه.

6. هادي ساڻ، ”ويراڳ“ هميشه،
ڪامل ڪرم نگاهه.

تل: عارف عظیم اظہر، ولی ولایت وستی،
الانسانی اعظم شانی، ہوکا پیر پرستی.

1. ناد نشینی نیہی، ہر دل رموز ریہی،
پیوند پریت پیہی، اظہر نور الستی.

2. وچ وسطی ساکن سیر کھون، ہر جاء حاضر شیر کھون،
مشکل کشی مت دیر کھون، غیر خودی رد ہستی.

3. سرتاج صنم ثقلینی، ہادی حق حرمینی،
دائر در دارینی، مؤج مدامی مستی.

4. ”ویراگ علی“ یزدانی، سائل سگ دربائی،
باصورت نور نشانی، منظور دم دُرستی.

ٿل: آوي نظر نهين، انوار جيها،
محبوب مٺي مننار جيها.

1. سهڻي صنم ڪيتي، در ديس ڦران،
توڻي مُلڪ شهر، پرديس ڦران،
بن جوڳي ڪر جڳ ويس ڦران،
خوش حال سخي، غم تار جيها.

2. آيا ڪل جڳ پيش امام علم،
قادر مست قلندر نام قدم،
صابر سيلاني، سلطان صنم،
خورشيد شمان، ابرار جيها.

3. قد قامت حُسن حقاني هئي،
صورت پاڪ پيشاني هئي،
آوڻ مُلڪ مڪيه باني هئي،
لائق لودّ عجب، رفتار جيها.

4. ڳڻ ڳالهين ڳول، هزار ٿيون،
سهڻي ويس وصف، نه مٿ يار ٿيون،
توڙي چنچل حسن، هزار ٿي ون،
مند مُرڪ تنهين، گفتار جيها.

5. گوهر گوشي جگر هن، گلاب ڏونهين،
گل ڀرجهل عين، ثواب ڏونهين،
سهڻي سيد نوران، نواب ڏونهين،
سجاده نشين، پڳدار جيها.

6. وعدا وڃڻ بقا، موجود مهل،
قربان وفا دي، ويل وصل،
دم روحڪ روهي، رنگ رمل،
ساڳي سر معنيٰ، مختيار جيها.

7. منظور نظر، سر سجود سدا،
احسان عريضي، پيش گدا،
”ويراڳ“ هميشه دلشاد مدا،
دم دور نه هڪ، لڳدار دا جيها.

ٿل: صورت جو سردار، هادي انور مير امام،

مظهر ۾ ئي رهبر آيو، انور ڪهائي نام.

1. هر انساني صورت جاني، شوق شهاني راز روحاني،

بره جو بار، خاطر شوق عجب اسلام.

2. پهري پوش عجب لولاڪي، چاڪ سڏائي آيو چاڪي،

نيهن ڪيو نروار، آيو عبد سڏائي چام.

3. تون انور علي حيدر جو، مالڪ مولا هر مظهر جو،

عين علي اظهار، لکين ڪروڙين ڪن سلام.

4. لقب تو سلطان صورت جو، آهيان مون پي پيار پرت جو،

داتا ڏي ديدار، هر دم قائم روز مدام.

5. عاصي تنهنجي اولي انور، ناهي اسان جو پيو ڪو رهبر،

مالڪ آن مختيار، ڪهڙو خوف قبر ۽ قيام.

6. ”ويراڳ علي“ دا وارث تون، پاڪ پيارل پارس تون،

آهيان تو آڌار، سهڻا صبح شام.

ټل: جیوي جیوي شهنشاه حضور به،
سهرې شادي دي ګاون، حور به

1. سکندر بردي، دارا حاتم در دي،
شاه گداگر هر دي، پتهير گهر دي،
تيري لاج ضرور به

2. خطرا هئو، دوئي غير جاوځ،
مشکل هلاوځ، صنم با سهاوځ،
در سیدا منظور به

3. گوشي جگر دي، نرمې نظر دي،
ناطق بهر دي، ابل هر بشر دي،
ذاتي ذونق، ظهور به

4. حمايت هماري، علم سر غفاري،
شفا شان داري، شهنشاه غفور به

5. مهر پال برسر، کامل قلندر،
آيا "ویراځ" در، مدارت گداگر،
درســن دم دستور به

تل: شادي گهوت حضور دي شادي،
 حوران پريان آون سهري ڳاون،
 ميندي لعل کون لاون، سئ سئ صدقي ٿيون،
 شادي شادي شهنشاهه دي.

1. گل گلزاري بسنت بهاري، عجب نظاري گلشن ساري،
 فوجان موج مچاون.

2. ملڪ بشر وچ هليا هوکا، ذالحج ماه دا مليا موکا،
 محبت موج ملهاون.

3. عرشون آيا ويس نوراني، سر سلطاني شوق شهاني،
 گهوران گهوت گهماون.

4. در غلمانا حور قصوران، حيرت حال حسن مجبوران،
 سهجئون سيچ وچاون.

5. سهڻا سيد تي سنهندا، جوڙ عجب جنسار پيا ٺهندا،
 مهندار سخي من پاون.

6. عطر غنڀيران مُشڪ ڳلابي، اٺ سونهن آن بو ترابي،
هَل هڪاري آون.

7. مُلڪ ولايت والي سهڻا، حسن هدايت حالي سهڻا،
فقر فياض وڌاون.

8. گوهر جاني لعل جگر دل، مظهر اطهر بلڪل،
توحيدِي طبل وڄاون.

بيت

لحمڪ لحمي دمڪ دمِي، ڪيا شان عجب حيدر دا،
 هم راز علي انور دا.
 منڪر مار مناوي مولا، ساڻي هيءُ سرور دا،
 هم راز علي انور دا.
 اسدالله لقب الاهي، اتي قدم ڪفر صفدر دا،
 هم راز علي انور دا.
 لدني علم دا بحر علي، مالڪ ڪل دفتر دا،
 هم راز علي انور دا.
 شمس قمر هن خادم جنهندي، نهين همسر ڪوئي حيدر دا،
 هم راز علي انور دا.
 هر دوجهان مختياري جنهندي، هئي مالڪ آپ حشر دا،
 هم راز علي انور دا.
 لولاڪ لما سانگي ساري، پنجتن پاڪ دي گهر دا،
 هم راز علي انور دا.
 ”ويراڳ علي“ هئي سوالي، سخي علي دي در دا،
 هم راز علي انور دا.

شاه مردان شیر یزدان، قوت قادر کلي.
 اظهر علي ربي جلي مظهر کلي، نام ور نادر علي.
 مرسل سوا لک دي مدد، مشکل کشائي گهر علي.
 ذات یک صفات یک، دم جسم انور علي.
 مشهور مشرق شمس مغرب، شاه غازي غضنفر علي.
 انا اعطينا جام جنت، شاقیء کونثر علي.
 باطن سخي ظاهر سخي، اول علي آخر علي.
 حيدر سخا بحري بقا، دست خدا دفتر علي.

هٿ وڃ اري، پري پري، دور علي شاهه مردان سي.
 علي مقابل جهڙا آوي، فتح نه پاوي شير يزدان سي.
 ڪم انتر جنگي بهادر، ڪيني علي ڪهان سي.
 حيدر شير سي ڏر وڃ مرحب، فخر الا نه زبان سي.
 احد بدر وڃ خندق دي وڃ، پڇو بير الم وڃ جنان سي.
 يڪ وار علي ڪا بندگي، ضد بار افضل هردو جهان سي.
 هووي دور فضل سي مولا، هر مشڪل آسان دمان سي.
 ”ويراڳ علي“ سڱ داون بردا، مهر منگي مهربان سي.

اسان وٽ هي ڪلام موجود آھن

• اٺور سائين جو رسالو

صوفي فقير سيد اٺور علي شاھ بخاري القادري السروري جو
مڪمل ڪلام

• عشق جون ڳالهيون (چونڊ ڪلام)

صوفي فقير سيد حضور بخش شاھ بخاري

